

Sirküler Tarihi : 04.06.2008
Sirküler No : 2008/068

TAŞIT KİMLİK BİRİMİ SİSTEMİ İLE İLGİLİ 383 SIRA NO.LU VUK GENEL TEBLİĞİ

2007/60 sayılı Sirkülerimizde açıklandığı üzere Maliye Bakanlığı 370 sıra no.lu VUK Genel Tebliği ile taşıt kimlik birimi sisteminin oluşturulmasına ve uygulanmasına ilişkin esasları belirlemiştir.

Taşıt kimlik birimi sistemi iki ana unsurdan oluşmaktadır. Bunlardan birincisi, kayıt ve tescil zorunluluğu bulunan motorlu kara taşıtlarına monte edilen ve taşıta ait plaka numarası vb. bilgileri hafızasında taşıyan “*taşıt kimlik birimi*”dir. İkincisi ise taşıt kimlik biriminde yer alan bilgilerin akaryakıt istasyonlarındaki pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlara aktarılmasını sağlayan cihazlardır. Bu cihazlar, akaryakıt alımı sırasında taşıt kimlik birimindeki bilgileri güvenli bir şekilde okuyarak pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlara doğrudan ve otomatik olarak iletilmesini sağlayan “*taşınabilir aktarım birimi*” ve ödeme kaydedici cihazlar üzerinde yer alan “*taşıt kimlik arayüzü*”dür.

Taşıt kimlik birimi taşıtın ön camının herhangi bir köşesine ve camın iç yüzeyine (doğrudan cama tatbik edilmek suretiyle), camı olmayan (traktör, motosiklet vb.) taşıtlarda ise depo girişinin yanına kolaylıkla çıkartılamayacak şekilde yapıştırılacak ve çıkartılmak istendiğinde bir daha kullanılmayacak şekilde tahrip olacaktır.

383 sıra no.lu Tebliğ’de,

- Taşıt kimlik birimi sisteminin unsurları,
- Taşıt kimlik biriminin teknik özellikleri,
- Akaryakıt istasyonlarına kurulacak teçhizatın teknik özellikleri,
- Taşıt kimlik birimi sisteminin uygulanmasına dair esaslar ile
- Akaryakıt pompalarından yapılan satışlara ilişkin bilgilerin Maliye Bakanlığı’na aktarılması zorunluluğu konusunda düzenlemeler yapılmıştır.

Bu sistem ile akaryakıt istasyonlarının akaryakıt satın alan taşıtlar dışındaki taşıtlara belge düzenlemelerinin önüne geçilecek, akaryakıt alımında halen manuel olarak girilen taşıt bilgilerinin sisteme otomatik olarak girilmesi sağlanacaktır. Böylece manuel girişler sırasında yapılması muhtemel hatalar önlenmiş olacaktır.

383 sıra no.lu Tebliğ ekte bilgilerinize sunulmuştur.

Saygılarımızla.

VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(SIRA NO: 383)

(RG.04.06.2008-26896)

213 sayılı Vergi Usul Kanununun¹ Mükerrer 257 nci maddesinin (6) numaralı bendinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, 370 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği² ile, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa³ göre trafik tescil kuruluşlarınca kayıt ve tescil zorunluluğu bulunan motorlu kara taşıtlarına, taşıtın plaka bilgisinin pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlara otomatik olarak kaydedilmesini sağlamak üzere birer "Taşıt Kimlik Birimi" takılması; akaryakıt istasyonlarına da, pompaların ve ödeme kaydedici cihazların bu birimlerle iletişimi sağlayacak cihazlarla teçhiz edilmesi ve kullanılması zorunluluğu getirilmiştir. Söz konusu Tebliğde belirtilen Taşıt Kimlik Birimi Sistemi'nin teknik özelliklerine ilişkin belirlemeler, Tebliğdeki bazı hususların uygulanmasına ilişkin açıklamalar ve akaryakıt istasyonlarına, pompalardan yapılan satışlara ilişkin bilgilerin Bakanlığımız Gelir İdaresi Başkanlığına aktarılması yönünde zorunluluk getirilmesi bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

A- Taşıt Kimlik Birimi Sisteminde Yer Alan Unsurlar ve Teknik Özellikleri**1. Taşıt Kimlik Birimi Sisteminin Unsurları**

Taşıt Kimlik Birimi Sistemi, iki ana unsurdan oluşmaktadır;

a. Karayolları Trafik Kanununa göre trafik tescil kuruluşlarınca kayıt ve tescil zorunluluğu bulunan motorlu kara taşıtlarına monte edilen, taşıta ait plaka numarası vb. bilgileri hafızasında muhafaza eden "Taşıt Kimlik Birimi" ve

b. Taşıt kimlik biriminde yer alan bilgilerin, akaryakıt istasyonlarındaki pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlara aktarılmasını sağlayan cihazlar. Bu cihazlar, akaryakıt alımı sırasında taşıt kimlik birimindeki bilgileri güvenli bir şekilde okuyarak pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlara doğrudan ve otomatik olarak iletilmesini sağlayan "Taşınabilir Aktarım Birimi" ve ödeme kaydedici cihazlar üzerinde yer alan "Taşıt Kimlik Arayüzü"dür (taşıt kimlik birimi sisteminin bu ana unsuru, "akaryakıt istasyonlarına kurulacak teçhizat" olarak anılacaktır).

Bakanlığımızdan onay almış firmaların yetkili servislerince, bilgilerin güvenli bir şekilde taşıt kimlik birimine programlanarak devreye alınmasını sağlayan "Etkinleştirme Noktaları", sistemin uygulanması bakımından tamamlayıcı unsurdur.

2. Taşıt Kimlik Birimi Sistemini Oluşturan Unsurların Teknik Özellikleri

Taşıt kimlik birimi sistemi, akaryakıt alımı sırasında taşınabilir aktarım biriminin, taşıt kimlik birimine yaklaştırılmasıyla çalışmaya başlayacak ve taşıt kimlik biriminde yer alan bilgiler, taşınabilir aktarım birimi aracılığıyla kablolu iletişim yoluyla güvenli bir şekilde, otomatik olarak ödeme kaydedici cihazlara aktarılacaktır.

Sistemin bu şekilde çalışmasını sağlamak üzere, sistemin bütününe oluşturan unsurların aşağıda belirtilen teknik özellikleri taşıması gerekmektedir.

2.1. Taşıt Kimlik Biriminin Teknik Özellikleri

Sistemin unsurlarından olan ve Tebliğde özellikleri açıklanmış bulunan taşıt kimlik birimi, aşağıda belirtilen üç temel bileşenden oluşacaktır:

- Tümdevre
- Anten
- Taşıyıcı

2.1.1. Tümdevrede Bulunması Gereken Özellikler**a. Elektriksel Özellikler**

- İçinde en az 16-bitlik mimaride bir mikroişlemci bulunacaktır.
- Çalışma frekansı 13,56 MHz olacaktır.

- iii. Tüm donanımsal özellikleri tek bir yapıda bulunduracaktır.
- iv. ISO 14443 ve 15693 standartlarına uyumlu olacaktır.

b. İşletim Sistemi Özellikleri

- i. ISO 7816-4 komut yapısına uyumlu işletim sistemine sahip olacaktır.
- ii. Taşıt kimlik birimi sisteminin işlevsel özelliklerini sağlayacaktır.
- iii. Çoklu uygulamaları çalıştırabilir özellikte olacaktır.
- iv. Adanmış dosya yapısı (DF) desteği bulunacaktır.
- v. Salt okunur bellekte (ROM) yer alacaktır.

c. Güvenlik Donanımı

- i. Donanımsal olarak yapılmış "Rastgele Sayı Üretici" bulunduracaktır.
- ii. En az 3-DES şifreleme yapacak donanımsal düzen bulunduracaktır.

d. Donanımsal Güvenlik Özellikleri

- i. Kendine özgü (eşsiz) kimlik numarası (UID) içerecektir.
- ii. Veri şifreleme ve adres karıştırma özelliği bulunduracaktır.
- iii. Yan kanallardan yapılabilecek müdahalelere karşı donanımsal ve yazılımsal koruma bulunacaktır.
- iv. Güç hattındaki değişikliklerden etkilenmeyecektir ve bu durumlarda belleğe yazma işlemi yapmayacaktır.

e. Bellek Özellikleri

- i. Kullanıma açık bellek alanı en az 8 Kbyte olacak ve elektriksel olarak silinebilen, salt okunur ve programlanabilir özellikte olacaktır.
- ii. İzinsiz yazma işlemlerine karşı korumalı olacaktır.
- iii. Kullanıcı tarafından erişilebilen bellek alanı kilitlenebilir ve kalıcı özellikte olacaktır.
- iv. Üzerine kaydedilen bilgiler silinemeyecek, kopyalanamayacak ve yetkili kişiler dışında bilgi girişi yapılamayacaktır.

2.1.2. Antende Bulunması Gereken Özellikler

Anten, tahrifat durumunda bozulmayı kolaylaştıracak özellikte olacaktır.

2.1.3. Tümdevre ve Antenin Yer Alacağı Taşıyıcıda Bulunması Gereken Özellikler

Tümdevre ve anten, tahrifata dayanıklı olacak şekilde plastik türevli bir malzemeden yapılmış taşıyıcıya yerleştirilecektir. Taşıyıcı üzerinde, Bakanlığımızca özellikleri belirlenecek görünür baskı katmanı, 1. düzey güvenlik özellikleri bulunduran görünür güvenlik katmanı ve 2. düzey güvenlik özellikleri bulunduran görünmez güvenlik katmanı bulunacaktır. Bu katmanlara ait tasarım özellikleri Bakanlık olurlarına tabi olacaktır.

2.1.4. Diğer Hususlar

Taşıt kimlik birimi, anılan Tebliğde açıklandığı üzere taşıtın ön camının herhangi bir köşesine ve camın iç yüzeyine (doğrudan cama tatbik edilmek suretiyle), camı olmayan (traktör, motosiklet vb.) taşıtlarda ise depo girişinin yanına kolaylıkla çıkartılamayacak tarzda yapıştırılacak ve çıkartılmak istendiğinde bir daha kullanılamayacak şekilde tahrir olacaktır.

Taşıtlara uygulanacak olan taşıt kimlik birimlerinin, yurt genelindeki bütün akaryakıt istasyonlarındaki taşınabilir okuma birimleri ile karşılıklı doğrulamaya dayalı, güvenli bir iletişim kuracak özellikte olması gerekmektedir.

Diğer taraftan, Bakanlığımızın onayına sunulacak olan sistemler içinde yer alan taşıt kimlik birimleri; maruz kalacağı dışsal etkiler de dikkate alınarak, yukarıda belirtilen özellikleri kaybetmeksizin kullanılabileceğinin tespiti bakımından, Ek-1'de yer alan ve parametreleri belirtilen testlerden geçirecek ve bu durum uluslararası akreditasyona sahip laboratuvarlardan alınan belgelerle belgelendirilecektir.

2.2. Akaryakıt İstasyonlarına Kurulacak Teçhizatın Teknik Özellikleri

2.2.1 Taşınabilir Aktarım Biriminin Teknik Özellikleri

Taşıt kimlik biriminde kayıtlı bilgilerin ödeme kaydedici cihaza aktarılmasını sağlayacak olan taşınabilir aktarım birimi aşağıdaki özelliklere sahip olacaktır.

- Tüm donanım bileşenleri tek bir yapıda bulunacak ve mali mühür ile korunacaktır.
- ISO 14443 standartlarına uyumlu olacaktır.
- Bakanlığımıza ait güvenlik anahtarlarını saklamak ve karşılıklı doğrulama yapmak üzere güvenli bellek bulunduracaktır.
- Ödeme kaydedici cihazlarla kablosuz olarak iletişim kuracak ve iletişime ilişkin değerleri Telekomünikasyon Kurumu'nun yayımladığı düzenlemelere uygun olacaktır.
- Bakanlığımızca onaylanmış tüm taşıt kimlik birimlerini okuyabilir özellikte olacaktır.
- Kablosuz iletişimde şifreleme algoritması olarak 3-DES veya AES kullanılacaktır.

2.2.2. Taşıt Kimlik Arayüzünün Teknik Özellikleri

Taşınabilir aktarım birimi tarafından aktarılan bilgilerin ödeme kaydedici cihaza doğrudan girişini sağlayacak olan taşıt kimlik arayüzü aşağıdaki özelliklere haiz olacaktır:

- Ödeme kaydedici cihaz içinde yer alacaktır.
- Kablosuz iletişime ilişkin değerleri Telekomünikasyon Kurumu'nun düzenlemelerine uygun olacaktır.
- Şifreleme algoritması olarak 3-DES veya AES kullanılacaktır.

2.3. Etkinleştirme Noktalarının Teknik Özellikleri

Tebliğ kapsamındaki taşıtlara takılacak olan taşıt kimlik birimine, Bakanlığımız tarafından belirlenen bilgilerin güvenli bir şekilde programlanması ve devreye alınmasını sağlayacak etkinleştirme noktaları aşağıda belirtilen üç temel bileşenden oluşacaktır:

- Taşıt Kimlik Birimi Programlama Cihazı
- Etkinleştirme İletişim Birimi
- Uygulama Yazılımı

2.3.1. Taşıt Kimlik Birimi Programlama Cihazı

Taşıt kimlik birimi programlama cihazı;

- Taşıt kimlik birimi ile karşılıklı doğrulamaya dayalı güvenli bir iletişim kuracak özellikte olacaktır.
- Bakanlığımıza ait güvenlik anahtarlarını saklamak ve karşılıklı doğrulama yapmak üzere güvenli bellek bulunduracaktır.

2.3.2. Etkinleştirme İletişim Birimi

Etkinleştirme İletişim Birimi;

- İnternet üzerinden iletişim kuracak özellikte olacaktır.
- Telekomünikasyon Kurumu'nun düzenlemelerine uygun kablolu veya kablosuz iletişim kurabilme özelliğine haiz olacaktır.

2.3.3. Uygulama Yazılımı

Uygulama Yazılımı;

- Taşıt kimlik birimi sisteminin işlevlerini destekleyecek özellikte olacaktır.
- Gelir İdaresi Başkanlığına ait Bilgi İşlem Merkezi'yle, Başkanlıkça belirlenecek şekilde güvenli iletişim kuracak özellikte olacaktır.

B- Taşıt Kimlik Birimi Sisteminin Uygulanmasına Dair Esaslar

370 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 5 inci bölümünde, taşıt kimlik birimi sisteminin kullanılabilir hale gelmesi için Bakanlığımızca onaylanması gerektiği belirtilmiş ve onay için gerekli şartlar açıklanmıştır. Buna göre onay başvuruları, taşıt kimlik birimi sistemini oluşturan unsurların tümünü (taşıt kimlik birimi, akaryakıt istasyonlarına kurulacak teçhizat ve etkinleştirme noktaları) kapsayacak şekilde ve anılan Tebliğde yapılan açıklamalar doğrultusunda yapılacaktır.

C- Akaryakıt Pompalarından Yapılan Satışlara İlişkin Bilgilerin Bakanlığımıza Aktarılması

Bakanlığımızca akaryakıt istasyonlarınca yapılan satışların ve mükelleflerce vergilendirmede gider olarak değerlendirilen akaryakıt harcamalarının takip edilmesini sağlamak üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257 nci maddesinin (6) numaralı bendinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, akaryakıt pompaları (LPG dahil) ödeme kaydedici cihazlara bağlanan istasyonlara; pompalardan yapılan satışlara ilişkin bilgileri, Bakanlığımızca belirlenecek formatlarda ve elektronik ortamlarda muhafaza etme ve Gelir İdaresi Başkanlığına aktarma zorunluluğu getirilmiştir.

Bu zorunluluk kapsamında akaryakıt istasyonlarının; pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlar aracılığıyla yapılan satışlara ilişkin bilgileri Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenecek formatlarda ve herhangi bir müdahaleye imkan vermeyecek şekilde elektronik ortamlarda muhafaza edecek ve Başkanlığa aktarılmasını sağlayacak cihazlarla teçhiz edilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, ödeme kaydedici cihaz firmaları, taşıt kimlik birimi sistemiyle ilgili olarak pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlar üzerinde yapacakları teknik düzenlemelerde bu hususu da göz önünde bulunduracak ve cihazlarını belirtilen zorunluluğun yerine getirilmesini sağlayacak şekilde düzenleyeceklerdir.

Yukarıda belirtilen zorunluluğun yerine getirilmesi için kullanılacak teçhizata ilişkin belirlemeler, satış bilgilerinin muhafazası, Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilme süreleri ve yöntemleri ile zorunluluğun başlangıç tarihi, zorunluluğa uymayanlar hakkında uygulanacak cezalar ve diğer hususlar, Bakanlıkça yayımlanacak bir Tebliğ ile duyurulacaktır.

Tebliğ olunur.

Ek-1

TAŞIT KİMLİK BİRİMİNE UYGULANACAK TESTLER

A. Fiziksel Testler

Test Adı	Yöntem	Standartlar	Değerlendirme
UV-A Dayanıklılık	UV-A altında, T= 50°C Işıma gücü= 0.72 W.m ² .nm Test süresi: 500 saat ölçüm yapılacak örnek sayısı 3 olacaktır.	ISO 4892-3	- TKB işlevselliğinde bozulma olmamalı - Güvenlik özellikleri bozulmamalı
Nemlilik Altında Sıcaklık Dayanımı	T= 70°C Bağıl Nem= %93 Vcc Bağlı Test süresi= 500 saat ölçüm yapılacak örnek sayısı 3 olacaktır.	IEC 60068-2-30	- TKB işlevselliğinde bozulma olmamalı - Güvenlik özellikleri bozulmamalı
İklimsel Yaşlandırma	100 kez D4 çevrimi D4 çevriminin tanımı: - 5 saat süresince 85°C sıcaklık ve %90 nem altında bekletilecek - 1 saat içinde (-40°C) dereceye kadar ısı azaltılacak - 5 saat süresince -40°C sıcaklıkta bekletilecek - 1 saat içinde 85°C dereceye kadar ısı artırılacak Ölçüm yapılacak örnek sayısı 3 olacaktır.	ISO 9142	- TKB işlevselliğinde bozulma olmamalı - Güvenlik özellikleri bozulmamalı
Yapışkan Dayanımı	Cam üzerine yapıştırılmış olan TKB, 180° çekme açısıyla sökülmeye çalışılacaktır.	ISO 8510-2	TKB tahrip olmadan sökülemeyecektir.
Sürtünme	1000 kez sabunlu su ile ileri-geri silme işlemi yapılacaktır.	ASTM 2486	- TKB işlevselliğinde bozulma olmamalı - Güvenlik özellikleri bozulmamalı

B. Elektriksel Testler

Test Adı	Yöntem	Standartlar	Değerlendirme
X Işını	ISO 14443-1 Ölçüm yapılacak örnek sayısı 3 olacaktır.	ISO 10373-1	TKB işlevselliğinde bozulma olmamalı
Elektrostatik Yük Boşaltma	150 pF,6 kV ve 330 Ohm Ölçüm yapılacak örnek sayısı 3 olacaktır.	ISO 10373-6	TKB işlevselliğinde bozulma olmamalı
Değişken Elektrik Alan	ISO 14443-1 Ölçüm yapılacak örnek sayısı 3 olacaktır.	ISO 10373-6	TKB işlevselliğinde bozulma olmamalı
Manyetik Alan	ISO 14443-1 Ölçüm yapılacak örnek sayısı 3 olacaktır.	ISO 10373-1	TKB işlevselliğinde bozulma olmamalı
Kimyasallara Karşı Direnç	Standartta yer alan kimyasallarla kısa dönemli etki belirleme.	ISO 10373-1	TKB işlevselliğinde bozulma olmamalı

C. Tmdevreye Uygulanacak Testler

Test Adı	Yöntem	Standartlar	Değerlendirme
Uyumluluk	ISO 14443 ISO 15693	ISO 14443 ISO 15693	Standartlarda belirtilen özelliklerle uyumlu olmalıdır
Okuma-Yazma	100.000 okuma/yazma	ISO 7816-4	Test başarıyla sonuğlanmalıdır.
Güvenlik	VLA3	Common Criteria	Tümdevre ve iğerdiği yazılım standartta belirtilen testleri geğmelidir.

D. Tahrifat Testleri**1. Isıl tahrifat****a. Yöntem**

Sıcak hava üfleyen bir cihaz ile camın dış yüzeyi (TKB'nin yapıştırılmadığı yüzey) ısıtılacak, cam yüzeyi sıcakken keskin bir bığak ile TKB, yapıştırıldığı yüzeyden ęıkarılmaya ęalıřılacak ve malzemede tahrifat olup olmadığı gözlenecektir.

b. Parametreler

Cam yüzeyinde sıcaklık 100°C olacak şekilde ısıtılır.

c. Değerlendirme

İşlem sonrasında antenin kırılması ve güvenlik katmanlarında bozulma olması gerekecek, dolayısıyla TKB hem görsel hem de elektriksel olarak bozulmuş olacaktır.

2. Kimyasal tahrifat**a. Yöntem**

şıringa iğine doldurulmuş kimyasal, cam ile TKB arasına zerkedilecek, yapıştırıcı yumuşadıktan sonra keskin bir bığak ile TKB yapıştırıldığı yüzeyden ęıkarılmaya ęalıřılacak ve İşlem sonrasında malzemede tahrifat olup olmadığı gözlenecektir.

b. Parametreler

Kimyasal olarak Eter, Metanol ve Aseton kullanılacaktır.

c. Değerlendirme

İşlem sonrasında antenin kırılması ve güvenlik katmanlarında bozulma olması gerekecek, dolayısıyla TKB hem görsel hem de elektriksel olarak bozulmuş olacaktır.

¹ 10 Ocak 1961 tarih ve 10703 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

² 6 Nisan 2007 tarih ve 26485 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

³ 18 Ekim 1983 tarih ve 18195 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.